Yabancı Bankaya Marj Borcu

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 6. Hukuk Dairesi	06.02.2024	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2023/1175	2024/534	HMK 369/1, HMK 370, HMK 371, 3095 s. K. 4/a

ÖZET

Yurt dışındaki yatırım bankası, brent petrol forward pozisyonu zarara giren müşterisinden teminatı aşan 407.656,18 USD istedi. Marj çağrısına 150.000 USD gönderilmesi icazet sayıldı, sözleşme yurt dışında kurulduğundan tebliğ uygulanmadı; asliye ticaret görevli bulundu, 407.619,18 USD hükmü onandı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/yabanci-yatirim-bankasi-brent-marj-cagrisi-icazet-2024-534/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

6. Hukuk Dairesi 2023/1175 E. , 2024/534 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : ... Bölge Adliye Mahkemesi 11. Hukuk Dairesi

Taraflar arasındaki alacak davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından duruşma istemli temyiz edilmekle kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, 06.02.2024 tarihinde duruşma yapılmasına ve duruşma gününün taraflara davetiye ile bildirilmesine karar verilmiştir..

Belli edilen günde davacı vekili Avukat ... ile davalı vekilleri Avukat ..., Avukat ...'ın gelmiş olmalarıyla duruşmaya başlanarak hazır bulunan avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra işin incelenerek karara bağlanması için Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlenerek dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin ... ... şehrinde uluslararası düzeyde yatırım danışmanlığı hizmetleri veren bir yatırım bankası olduğunu, davalı arasında 2003 yılı itibari ile yatırım hesabı açılmasına ve işletilmesine dair genel şartlar sözleşmesi ve ekleri ile 22.07.2014 tarihli türev ve forward işlemlere dair yetki sözleşmesi imzalandığını, bu sözleşmeler çerçevesinde davalının, davacı şirket aracılığıyla yatırım işlemlerini gerçekleştirmiş olduğunu, taraflar arasındaki hukuki ilişki çerçevesinde Dolar, Euro, ... Yeni gibi yatırımlar yaptığını ve yıllarca çok ciddi gelirler elde ettiğini, son olarak vadeli petrol (brent) sözleşmesi alarak yatırımda bulunmuş, ancak petrol fiyatlarındaki aşırı düşüş sebebiyle beklediği kârı elde edemediğini, davacı şirketin petrol fiyatlarındaki düşüş sebebiyle, davalının yatırması gereken bedeli (marjı) yatırması için kendisi ile iletişime geçtiğini, davalının davacının marj çağrısı üzerine 15.12.2014 tarihinde 150.000,00 USD gönderdiğini, 15.12.2014 tarihinden sonra petrol fiyatları daha da düşmüş ve davalının davacıya ödemesi gereken tutarın (marj) 407.656,18 USD'ye ulaştığını, davacı şirketin 15.12.2014 tarihi ve devamında sürekli davalıyı durumdan haberdar ederek bu miktarın ödenmesi gerektiğini kendisine bildirdiğini, davalının borcunu kabul ederek davacıya para göndereceğini vadetmesine rağmen bir daha para göndermediğini, tüm çabalar sonuçsuz kalınca 13.01.2015 tarihli hesap ekstresinin davalıya faks yoluyla iletilerek hesabın kapatıldığının kendisine bildirildiğini, davalıya ihtarname de tebliğ edildiğini, tebliğ edilen ihtarnameye karşı verdiği cevapta, kendisinin davacı şirkete iddia edildiği gibi bir borcunun bulunmadığını beyan ettiğini ileri sürerek, 407.656,18 USD alacağın 23.03.2015 tarihinden itibaren işleyecek 3095 s. Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'un 4/a maddesi uyarınca hesaplanacak faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacı şirketin yöneticisi olan ...'nin ikna etmesi üzerine davalının kazanç sağlamak amacıyla bazı belgeler imzaladığını ve davacı şirketten finansal işlemlere ilişkin hizmet satın almaya karar verdiğini, ...'nin Türkiye'ye bir ziyareti sırasında tekrar davalı ile iletişim kurarak türev forward işlemler alanlarında kazanç sağlayabileceği hususunda müvekkiline bilgi verdiğini, bu kapsamda bir miktar teminat (marj) yatırması gerektiğini ve bu teminatın yeterli olduğu ölçüde müvekkili adına ve müvekkilin talimatıyla bazı finansal işlemler yapılacağını, teminatın yetersiz kalması halinde teminatın tamamlatılmasının isteneceğini, ek teminat sağlanmadığı takdirde işlemlere devam edilemeyeceğini belirttiğini, davalının de en fazla yatırdığı teminat kadar zarara uğrayacağı saikiyle söz konusu finansal hizmeti satın almaya karar verdiğini, taraflar arasında 22.07.2014 tarihli türev ve forward işlemlere dair yetki sözleşmesinin imzalandığını, iddiaya göre davacı şirketin davalının teminatı yetersiz kalmasına rağmen davalı adına işlemler yapmaya devam ettiğini, yatırılan teminatın çok üzerinde işlemler yaptığını, davacının davalı adına yaptığını iddia ettiği bu işlemler nedeniyle bir alacağının doğduğunu ve bu alacağın davalı tarafından ödenmesi gerektiğini bildiren ihtarnameyi keşide ettiğini, davalının de bu işlemlerden dolayı bir borcunun olmadığını davacı şirkete bildirdiğini, davacı şirketin davasının maddi gerçeklere ve hukuka aykırı olduğunu, davacı şirketin verdiği hizmetin TKHK uyarınca finansal hizmet niteliğinde olduğunu ve davada görevli mahkemenin tüketici mahkemesi olduğunu, davacı şirketin Sermaye Piyasası mevzuatı kapsamında ...'dan alması gereken faaliyet iznini ve yetki belgesini almadığını, bu nedenle kanunun emredici kurallarına aykırı olan yetki

sözleşmesi ve taraflar arasında imzalanan diğer belgelerin kesin hükümsüz olduğunu savunarak, davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile, davacı şirket ile davalı arasında 2003 yılı itibari ile yatırım hesabı açılmasına ve işletilmesine dair genel şartlar sözleşmesi ve ekleri ile 22.07.2014 tarihli türev ve forward işlemlere dair yetki sözleşmesi imzalanması ve bu sözleşmeler çerçevesinde davalının, davacı şirket aracılığıyla yatırım işlemlerini gerçekleştirdiği konusunda uyuşmazlık bulunmadığı, davacı firmanın bir aracı kurum niteliğinde olduğu, kurum merkezinin ... ülkesinin ... şehrinde olduğu, Türkiye'de şubesinin bulunmadığı, sözleşmenin ...'de imzalanmış olması nedeniyle 01.07.2014 tarihinde yürürlüğe giren tebliğin kapsamı dışında kaldığı ve ... hükümlerine tabi olmayacağı, türev yatırım araçlarının, belli bir varlığın gelecekte oluşacak fiyat ve miktar üzerinden alma ya da satma hakkı verdiği, klasik yatırım araçlarının aksine özünde belirsizlik riski taşıdığı, işlemlerin yabancı para ile yapılması halinde kur riski de söz konusu olacağından kaldıraç riski nedeniyle öngörülemeyecek şekilde kar etme veya ana paranında üzerinde zarar etme olasılığının mevcut olduğu, taraflar arasındaki sözleşmeye göre kontrat emirlerinin e-mail, faks veya telgraf yolu ile iletileceğinin belirtildiği, davacının teminat tamamlama isteğine davalının 14.12.2014 tarihinde 150.000,00 USD yatırmasının bu işleme icazet verdiği anlamını taşıdığı, bu tarihte davalının portföyünde zararı olmadığı, para göndermesi için bir nedenin de olamayacağı, davalının daha önce uzun süre işlemler yapmasının da icazet verildiğini teyit anlamına geldiği, brent petrol beklentileri üzerine yapılmış olan bu kaldıraçlı işlemde piyasada fiyatların beklenmedik şekilde düşmesi üzerine davalının pozisyonda kalarak zarar ettiği, bu işlemler nedeniyle davalının davacıya 407.619,18 USD borçlu olduğu gerekçesiyle, davanın kısmen kabulü ile, 407.619,18 USD'nin 31.03.2015 tarihinden itibaren 3095 sayılı Yasa'nın 4/a maddesi gereğince dolar cinsinden dövize uygulanacak faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davalı vekili istinaf başvurusunda;hükme esas alınan bilirkişi raporunun eksik ve hatalı olduğunu, dosyaya sundukları uzman raporları ve itirazlarının dikkate alınmadığını, davacı şirketin resmi kayıtlarının incelenmediğini, müvekkilinin borcunun olduğuna dair somut delilin bulunmadığını,

gerekçeli karardaki 150.000,00 USD teminat tamamlama çağrısıyla, talep edilen tutarın nedeni olan işlem arasında hiçbir ilgi ve bağın bulunmadığını, taraflar arasında imzalanmış bir kredi sözleşmesinin olmadığını, davacı şirketin taraflar arasındaki sözleşmeden doğan yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde özenle ve müşterinin talimatına uygun hareketle yükümlü olduğunu, işin özüne ve mevzuata aykırı olarak hesabın kapatılmamasında ve bu nedenle zararın

oluşmasında davacı şirketin açık ve ağır kusurunun olduğunu, bildirim ve tebligatların telgraf, faks ve e-mail ile gerçekleştirileceğini, sözleşmede sms iletisine yer verilmediğini, kaldıraçlı işlemin ana parayı aşacak şekilde kredi kullandırılarak yapılan işlem olmadığını, müvekkilinin tüketici olduğunu bu nedenle görevli mahkemenin tüketici mahkemesi olduğunu, davacı yabancı şirketin herhangi bir teminat yatırmadığını belirterek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasını talep etmiştir.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile, davalı tarafından davacı şirket nezdinde yürütülen türev işlev faaliyetinin süre ve miktarı dikkate alındığında davaya bakma görevinin Asliye Ticaret Mahkemesine ait olduğu, davacının teminat tamamlama çağrısına karşı davalının 150.000,00 USD yatırarak karşılık verip sözleşme ve işlemlerin benimsendiği, davalının yapmış olduğu işlemler nedeniyle davacıya 407.619,18 USD tutarında borcu olduğu gerekçesiyle, davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili tarafından temyiz isteminde bulunulmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davalı vekilince istinaf dilekçesinde ileri sürülen gerekçeler ve resen dikkate alınacak nedenlerle Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozulması talep edilmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, taraflar arasındaki hizmet sözleşmelerinden kaynaklanan alacak istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 369 ncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371 nci maddeleri,

3. Değerlendirme

1.Bölge adliye mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Kanunun 371 nci maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

2.Temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere göre usul ve kanuna uygun olup davalı vekilince temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanunun 370 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ONANMASINA,

17.100,00 TL duruşma vekalet ücretinin davalıdan alınarak Yargıtay duruşmasında vekille temsil olunan davacıya verilmesine

Aşağıda yazılı harcın temyiz eden davalıdan alınmasına,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

06.02.2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.